

Mgr. Vladimír Eisenbruk: Děkuji. Dobrý den, dámy a pánové, vzal jsem si s sebou sklenici vody, ale nebojte se, neznamená to, že budu hovořit tak dlouho a tak vyčerpávajícím způsobem. Ale je to tak jenom, kdyby bylo nejhůř.

Podobně jako pan předseda Chládek, když jsem nastupoval do funkce zmocněnce pro krajanské záležitosti před více než dvěma roky, jsem neměl příliš ponětí o projektu České školy bez hranic, nicméně tušil jsem nebo měl jsem za to, že bychom měli nějakým způsobem změnit chápání programů podpory českého kulturního dědictví, že bychom se měli posunout od té trošku folklórní stránky, která byla gró tohoto programu v minulých letech, a že bychom se měli zaměřit na vzdělávání, a to zejména na vzdělávání mladé generace. Navíc několikrát tady padl termín zahraniční Češi. Nám vzniká v zahraničí velmi významná skupina, kterou nemůžeme definovat jako krajany v tradičním slova smyslu, ale jsou to většinou, tady bych použil anglický výraz, yuppies, kteří pracují buď jako šéfové nebo vyšší management nadnárodních společností krátkodobě nebo na delší dobu vyjíždějí do ciziny, a my tyto lidi potřebujeme nějakým způsobem připoutat k ČR a zejména jejich děti.

Když jsme se poprvé setkali s paní doktorkou Slavíkovou-Boucher, tak mi bylo zřejmé, že to je něco, jakým směrem bychom se měli ubírat, protože vy jste dokázala naplnit, pokud můžu použít tento poněkud obehnaný termín, ale zaplnit mezeru na trhu a naplnit potřeby jednak lidí, kteří v zahraničí žijí, ale zároveň vyjít vstříc požadavkům českého státu, které ostatně vláda vždy deklaruje, což je podpora výuky českého jazyka v zahraničí. A myslím si, že za to si opravdu zasloužíte ocenění, protože dobrých nápadů je spousta. Dobrých nápadů slyšíte každý den mnoho, ale vy jste dokázala ten nápad realizovat, což je přidaná hodnota. A já myslím, že všechny z nás by nesmírně mrzelo, kdyby tento program z důvodů diskontinuity měl skončit. Já si dokonce myslím, že ani není možné, aby skončil, protože nějakým způsobem budeme muset vzdělávat děti zahraničních Čechů v zahraničí.

Abychom tedy přešli od slov k činům, co jsme udělali na Ministerstvu zahraničních věcí? Ve spolupráci s Ministerstvem školství, s panem kolegou vrchním ředitelem Fryčem jsme se snažili vsunout projekt České školy bez hranic do vládního usnesení, které je pokračováním programu podpory kulturního dědictví, který končí letošním rokem. Vláda 9. dubna 2010, tedy relativně velmi nedávno, schválila nový program podpory českého kulturního dědictví na léta 2011-2015 a v tomto usnesení je přímo zmíněna Česká škola bez hranic, což si myslíme, že je významný moment, protože teď už nehovoříme jenom o nějakém krajanském projektu, ale je to projekt, který má podporu vlády ČR, což je jednoznačně vyjádřeno ve vládním usnesení č. 262. Tady bych si jenom dovolil citovat: „příčemž bude ze strany participujících resortů věnována zvláštní pozornost podpoře zájmového vzdělávání

nejmladší generace v rámci projektu Česká škola bez hranic a jeho výukovému a metodickému vybavení“ a v čl. 4 potom „zajišťovat na doporučení místopředsedy vlády a ministra zahraničních věcí ČR jednorázové vybavování těch pracovišť s výukou českého jazyka a literatury, kde je výuka vedena pouze místními lektory-krajany, a dále těch krajanských spolků, které se účastní zájmového vzdělávání v rámci projektu Česká škola bez hranic.

Pro vaši informaci, na letošní rok jsme poskytli z prostředků tohoto programu různým školám, které participují na tomto projektu, zhruba milion korun a do budoucna jsme se rozhodli omezit počet učitelů vyslaných ke krajanským komunitám, o kterých tady hovořila paní učitelka Blanka, ze 13 na 12 s tím, aby ušetřené prostředky byly dále využity na metodickou podporu České školy bez hranic, což pro vaši informaci je zhruba milion korun ročně. Takže tady máme pro rok příští řádově dva tři miliony, které můžeme uvolnit na podporu tohoto projektu.

Ovšem peníze neřeší v tuto chvíli budoucnost tohoto projektu. Když jsem přemýšlel o tom, jakým směrem bychom se mohli dále ubírat, tak dle mého soudu jistým řešením by mohla být v první fázi institucionalizace České školy bez hranic v Paříži, tedy nikoliv projektu jako takového, nýbrž té části, která dle mého soudu je objektivně na nejvyšší úrovni, ať už se na to díváme z nejrůznějších hledisek s tím, že další školy participující na tomto programu by mohly být certifikovány následně, pokud by splnily všechny standardy a dokázaly se vypořádat s úrovní, kterou udržet není vůbec jednoduché. Už jste slyšeli o fluktuaci učitelů, a to je jedním z několika komplikujících faktorů.

Dalším reálným problémem dle mého soudu je to, že často tady slyšíte jméno paní doktorky Slavíkové-Boucher, ovšem ani ona, ačkoliv na tomto projektu pracuje již sedm let, se nebude tomuto projektu věnovat po zbytek života. Je velmi pravděpodobné, že v souvislosti s jejím přesunem do jiných částí našeho globalizovaného světa by se ztratila tato vůdčí osobnost, která vlastně tento projekt sjednocuje. A co bychom mohli udělat dle mého soudu, to je spíše tedy námět pro kolegy z Ministerstva školství; já jsem toho názoru, že by na Ministerstvu školství případně v Domě zahraničních služeb mohl být pracovník-referent pověřený agendou, ať už to nazveme Česká škola bez hranic, případně vzdělávání zahraničních Čechů, který by mohl dohlížet jednak na to, aby byly plněny standardy, a jednak který by byl zárukou kontinuity a také nějaké institucionální úrovně celého projektu. Za Ministerstvo zahraničních věcí, abychom si také nasypali popel na hlavu, jsme se nechopili možnosti, kterou nám dává školský zákon, tedy zřizovat školy v zahraničí. Já bych to možná dále nekomentoval. Není to zcela v mé gesci, podpora této myšlenky ze strany vedení

ministerstva nebyla, řekl bych, příliš výrazná. Otázka je, že tato situace se může v budoucnu výrazně proměnit. Také záleží na politické podpoře, protože my jsme exekutiva a víceméně čekáme, co nám bude řečeno.

To je snad vše, co já bych měl k České škole bez hranic. Rád bych poděkoval všem, kteří se do tohoto projektu kdy zapojili, protože takových lidí byla spousta v různých fázích, kteří nám svým způsobem dali také motivaci zaměřit se na nový segment zahraničních Čechů a začít s nimi více pracovat. Tady pan senátor Grulich říkal, že těch lidí bude okolo 100 tis. a já myslím, že to je poměrně přesné číslo, že tak nějak by to mohlo být. Jak já říkám, to je budoucnost, elita českého národa a s těmito lidmi pracovat musíme a zejména chceme. Děkuji vám za pozornost.